

Frá Landskerfi bókasafna

Árni Sigurjónsson

Eitt helsta verkefni Landskerfis bókasafna síðustu vikurnar hefur verið að vinna að uppfærslu Gegnis í útgáfu 16. Nú er vefviðmót nýju útgáfunnar að mestu tilbúið en biðlarinn verður þýddur í júlí. Stefnt er að því að útgáfan verði tilbúin um næstu áramót. Jafnframt þessu stendur yfir undirbúningsvinna vegna vefleitarkerfis sem á að leita í mörgum rafrænum gagnaveitum samtímis. Höfum við hingað til horft til þess að taka MetaLib, vefleitarkerfi frá Ex Libris, í notkun en nú er sú ráðagerð í endurskoðun. Þá er unnið að því að fjölga söfnum í kerfinu enda næst með því hagkvæmni sem á endanum hlýtur að koma öllum söfnum og safnnotendum til góða. Nýlega hafa bókasöfnin á Hólmavík og Tálknafirði tekið Gegni í notkun og er þátttaka sveitarfélaga í landskerfinu almennt feikigóð. Söfnin tvö fyrir vestan hafa tekið kerfið í notkun án þess að flytja með sér bókfræðifærslur úr eldra tölvukerfi.

Nokkur söfn vilja á hinn bóginn aðeins tengjast Gegni að því gefnu að hægt sé að flytja bókfræðifærslur þeirra með vélrænum hætti. Í þessum hópi eru einkum framhaldsskólasöfn og sérfræðisöfn. Reynslan hefur sýnt að slíkir gagnaflutningar eru flóknir og tafsamir enda má ekki spilla þeim gögnum sem fyrir eru í kerfinu. Gerð hefur verið prufa sem á að leiða í ljós hvort ráðlegt geti talist að flytja frekari bókfræðigögn í kerfið með vélrænum hætti og verður leitað álits skráningarráðs Gegnis á því efni.

Meðal annarra verkefna, sem við vinnum að nú, er að bæta innheimtuferli bókasafna í samvinnu við innheimtuþjónustufyrirtæki og fulltrúa safnanna. Verða upplýsingar þá dregnar út úr Gegni og afhentar söfnunum til gátunar og þaðan fara þær í vinnslu hjá innheimtuaðila. Vonandi verður þetta verkefni til þess að bæta nýtingu á safngögnum þáttökusafnanna og bætir þá ef til vill fjárhag þeirra í leiðinni.

Í haust gerum við ráð fyrir að taka við nemendaskrá frá nokkrum skólum og færa með rafrænum hætti í lánþegaskrá kerfisins sem leiða mun til verulegs vinnusparnaðar á söfnunum. Höfum við þróað hugbúnað sem framkvæmir þetta og verður hann prófaður í sumar.

Þann 17. maí var haldinn aðalfundur Landskerfis bókasafna hf. fyrir árið 2005. Rekstrarafkoma fyrirtækisins var neikvæð um 0,7 milljónir króna en eiginfjárstaða þess er góð. Fyrirtækið safnar í sjóð til að mæta kostnaði vegna síðari fjárfestinga á þessu sviði enda kemur að því að kaupa þurfi miðlægt bókasafnskerfi á nýjaleik.

Að lokum má geta þess að stjórn Landskerfis bókasafna hefur nokkuð rætt hvort ástæða sé til að breyta rekstrarformi Gegnis. Verði farið í slíkar breytingar er brýnt að tryggja að notendur eigi áfram greiðan aðgang að kerfinu og þeirri sérfræðiþjónustu sem það byggist á. Sú hugmynd að reka miðlægt bókasafnskerfi á Íslandi hefur að mínum dómi sannað ágæti sitt. Nú skiptir miklu að þjóðin haldi áfram að sækja af fullum þunga á mið rafrænna upplýsinga og blási ekki til undanhalts.

Árni Sigurjónsson

Landskerfi bókasafna

(Birt í Fregnum, 30. árg. 2. tbl., bls. 35-36).